VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

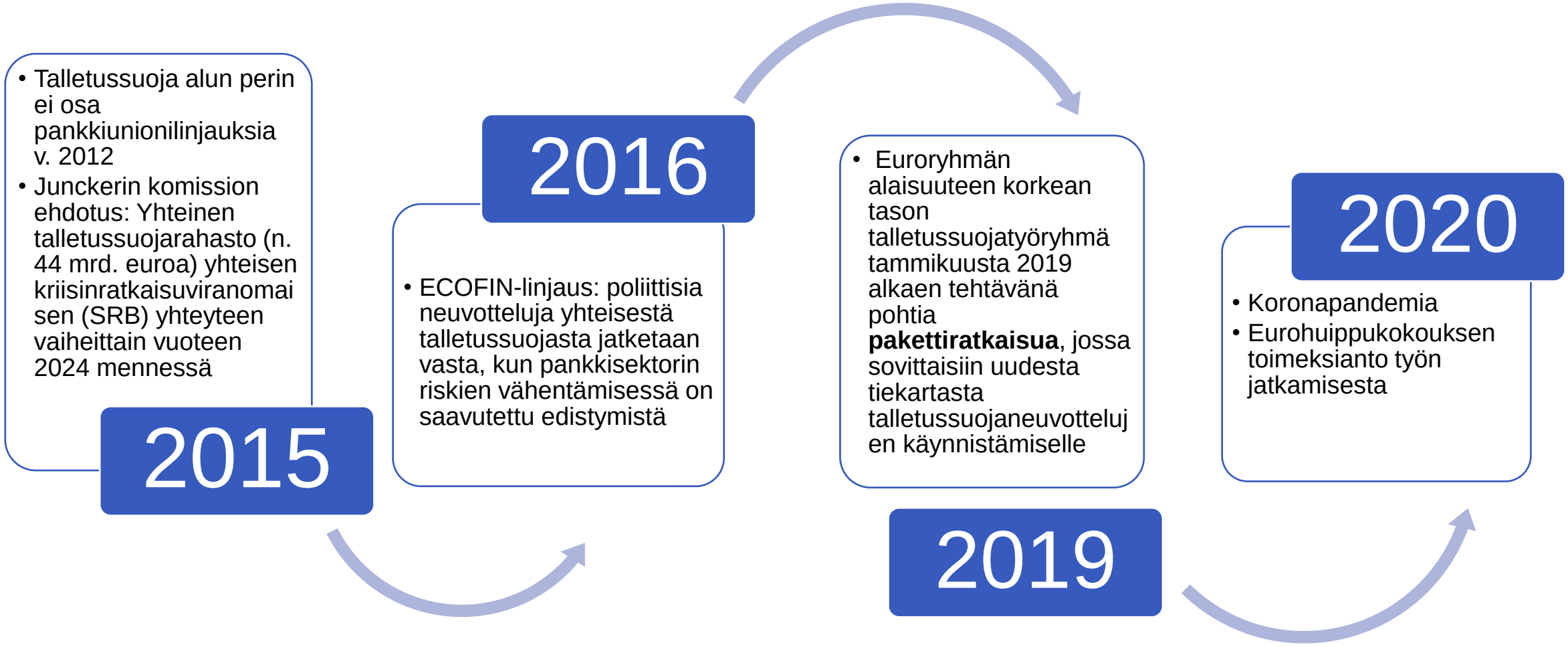
Pankkiunionin syventäminen ja pankkien kriisinratkaisu- ja talletussuojalainsäädännön kehittäminen

Eduskunnan talousvaliokunta 16.4.2021
Jaakko Weuro

Pankkiunionin osat – yhteinen talletussuoja se viimeinen puuttuva elementti?

<table>
<tr><th colspan="3">Pankkiunioni</th></tr>
<tr><td colspan="3">Yhteinen sääntökirja (EU28)
- Vakavaraisuus- ja maksuvalmiusvaatimukset (CRD4/CRR) – ns. Basel-uudistukset
- Kriisinratkaisulainsäädäntö, ml. -välineet (BRRD, SRMR)
- Talletussuojalainsäädäntö (DGSD)</td></tr>
<tr><td>Yhteinen valvonta (SSM)
- EKP:n yhteydessä</td><td>Yhteinen kriisinratkaisu-mekanismi (SRM)
- Yhteinen kriisinratkaisurahasto (SRF)</td><td>Yhteinen talletussuoja (EDIS)</td></tr>
<tr><td colspan="3">EVM:n lainalimiitti kriisinratkaisurahaston varautumisjärjestelynä (backstop)</td></tr>
</table>

Talletussuojaneuvottelujen vaiheet

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Miksi E-kirje nyt?

Pankkiunionin syventämisen toimintasuunnitelma	Työ käynnissä euroryhmätyöryhmässä Eurohuippukokous 6/2021
Kriisinratkaisu-lainsäädännön uudistaminen	Komission julkinen kuuleminen 20.4.2021 asti Läinsäädäntöehdotukset Q4/2021

Pankkiunionin kehittäminen – euroryhmän toimintasuunnitelma?

Yhteinen talletussuoja	Valtioriskit ja ”turvalainat”	Kriisinratkaisu-järjestelmän kehittäminen	Rajat ylittävän pankkitoiminnan edistäminen
Yhteisen talletussuojan toimintamallista sopiminen, pohjana ”hybridimalli” joka koostuu kansallisista ja eurooppalaisesta rahastosta? - vaiheittainen siirtymä? - lainamuotoinen tuki vai myös tappioiden kattaminen?	Jatkoselvityksiä? Pankkivalvojien valvontakäytäntöjen ja pankkien julkisten raportointikäytäntöjen tarkistaminen? Keskittymäriskien huomiointi yhteisen talletussuorahaston maksuissa?	Kriisinratkaisulainsäädännön soveltaminen pieniin ja keskisuuriin pankkeihin ja talletussuojarahaston varojen käytön edellytykset? Valtiontukisääntöjen uudistaminen? KOM lainsäädäntöesitys Q4/2020	Jatkoselvityksiä rajat ylittävän markkinaintegraation esteistä? • vakavaraisuus- ja maksuvalmiusvaatimukset • muu lainsäädäntö (yhtiöoikeus, verotus, työlainsäädäntö) • esteet tytäryhtiöiden muuttamiselle sivuliikkeiksi

Pankkien kriisinratkaisu- ja talletussuojalainsäädännön kehittäminen

Taustana finanssi- ja eurokriisin kokemukset

- Puutteet pankkien sääntelyssä ja valvonnassa
- Rajat ylittävän pankkitoiminnan haasteisiin vastaaminen
- ”Too big to fail, too big to save”
- Yhden jäsenvaltion ongelmien leviäminen muihin jäsenvaltioihin, erityisesti euroalueella
- Pelastuspaketit: Irlanti, Portugali, Kreikka, Espanja, Kypros

Pankki vakavissa vaikeuksissa

Pankkivalvoja tai kriisinratkaisuviranomainen arvioi: *”laitoksen on katsottava olevan lähellä kaatumista tai todennäköisesti kaatuvan*”

EI

Ennakollinen julkinen pankkituki vakavaraiselle pankille?

Talletussuojarahaston ennakollinen interventio?

KYLLÄ

Kriisihallintoon asettamiseen on julkinen intressi

Kriisinratkaisuviranomainen arvioi: pankin alasalo tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä ei mahdollista ilman yhteiskunnallista riskiä: rahoitusvakaus, kriittisten toimintojen jatkuvuus, talletusten suojaaminen

EI

KYLLÄ

Konkurssi, selvitystila (zombipankki)

Kriisihallinto

Talletussuoja

Kriisinhallintavälineet, kriisinratkaisurahasto

Pankkikriisien kustannusten taakanjakomalli pankkiunionin yhteisessä kriisinratkaisjärjestelmässä

Sijoittajan-vastuu

- Omistajat ja velkojat kattavat tappioita *vähintään* 8 % pankin taseesta, ennen kuin rahaston varoja voidaan käyttää pankin tappioiden kattamiseen tai uudelleen pääomittamiseen
- Rahaston varoja voidaan käyttää myös ilman sijoittajanvastuuta alasajon tai uudelleenjärjestelyn turvaavaan maksuvalmiustukeen

SRF
~70 mrd. €

- Toimialan rahoittaman rahaston (SRF) kontribuutio *enintään* 5 % taseesta (pl. maksuvalmiustuki)
- Rahastolla mahdollisuus hankkia lisärahoitusta markkinoilta kriisinratkaisun yhteydessä
- Rahastossa tällä hetkellä varoja n. 42 miljardia euroa (tavoite n. 70 mrd. v.2024)

EVM backstop

- Viimesijainen rahoituslähde mikäli rahasto ehtynyt & ei muuta rahoitusta saatavilla
- Luottolimiitti EVM:n ja rahastoa hallinoivan SRB:n välillä
- Toimiala maksaa takaisin vakausmaksuina (fiskaalinen neutraliteetti)
- Korvaa aiemman EVM:n pankkien suoran pääomitusvälineen

(Valtion tapauskohtaisesti harkittavissa oleva julkinen rahoitustuki)

Uudet rahoituslähteet ja uusi taakanjakomalli?

Talletussuojavarojen käyttö pienten ja keskisuurten pankkien kriisinratkaisuun?

Sijoittajan-vastuu

- Omistajat ja velkojat kattavat tappioita *vähintään* 8 % pankin taseesta, ennen kuin rahaston varoja voidaan käyttää pankin tappioiden kattamiseen tai uudelleen pääomittamiseen
- Rahaston varoja voidaan käyttää myös ilman sijoittajanvastuuta alasajon tai uudelleenjärjestelyn turvaavaan maksuvalmiustukeen

SRF
~70 mrd. €

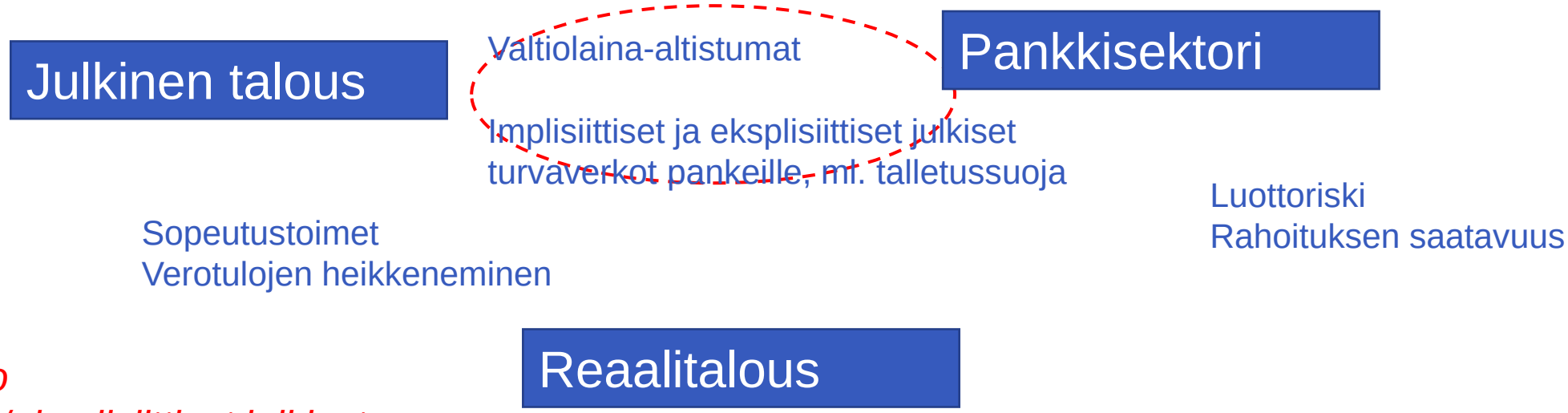
- Toimialan rahoittaman rahaston (SRF) kontribuutio *enintään* 5 % taseesta (pl. maksuvalmiustuki)
- Rahastolla mahdollisuus hankkia lisärahoitusta markkinoilta kriisinratkaisun yhteydessä
- Rahastossa tällä hetkellä varoja n. 42 miljardia euroa (tavoite n. 70 mrd. v.2024)

EVM backstop

- Viimesijainen rahoituslähde mikäli rahasto ehtynyt & ei muuta rahoitusta saatavilla
- Luottolimiitti EVM:n ja rahastoa hallinoivan SRB:n välillä
- Toimiala maksaa takaisin vakausmaksuina (fiskaalinen neutraliteetti)
- Korvaa aiemman EVM:n pankkien suoran pääomitusvälineen

Uusi julkinen maksu-valmiustukiväline kriisinhallintoon asetettavilla pankeille? (E96/2018 vp)

Tavoitteena pankkien ja valtioiden välisen kohtalonyhteyden purkaminen – keinoista erimielisyyttä

Korvataanko implisiittistet/eksplisiittiset julkiset turvaverkot sijoittanvastuulla ja markkinakurilla vai kansallisten turvaverkkojen korvaaminen eurooppalaisilla?

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Keskeiset kysymykset – E34/2021 vp

E-kirje – Keskeiset kysymykset

- Millä edellytyksillä ja aikataululla yhteistä talletussuojaa?
- Periaatteellinen suhtautuminen kriisinratkaisulainsäädännön avaamiseen?
- Taustalla EU-selonteon linjaukset
  - Suomen peruslähtökohta pankkiunionin loppuunsaattamisessa perustuu laajamittaiseen ja tehokkaaseen sijoittajavastuun toimeenpanoon, jotta veronmaksajien kustannusten minimointi pankkikriiseissä olisi mahdollista
  - Jotta yhteisessä talletussuojassa voidaan edetä, on rakennettava tiekartta, jossa sovitaan riskejä vähentävistä toimista, palautetaan jo sovitun kriisinratkaisujärjestelmän uskottavuus ja uudistetaan pankkisääntelyä valtioiden velkajärjestelyjen mahdollistamiseksi

E-kirje – Suomen kanta

- Yhteinen talletussuoja
  - Ennen talletussuojaan sitoutumista sovittava kriisinratkaisulainsäädännön ja valtioriskejä koskevan pankkisääntelyn uudistuksista
  - Reilu, vakuutusmuotoinen järjestely, jossa omavastuuosuus ja vakuutuskorvauksella enimmäismäärä
- Kriisinratkaisulainsäädännön kehittäminen
  - Lähtökohtana finanssikriisin jälkeen sovitun lainsäädännön tehokas soveltaminen
  - Ei erillistä kriisinratkaisujärjestelmää pienille ja keskisuurille pankeille -> johtaisi talletussuojavarojen käytön laajentamiseen
  - Täsmämuutoksia viranomaisten toimivaltuuksiin ja maksukyvyttömyyslainsäädäntöön

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

Jaakko Weuro
jaakko.weuro@vm.fi